

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

NEWS BULLETIN

Οδός Ανδρέα Αραούζου 12, Μέγαρο ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ, Ταχ. Θυρ. 24772, 1303 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Τηλ: 22452820, Τέλεφαξ: 22375460
12, Andreas Araouzou Street, HESPERIDES Building, P.O. Box 24772, 1303 NICOSIA
Tel: 22452820, Telefax: 22375460
E-mail: cha@cyprushotelassociation.org Web-Site: www.cyprushotelassociation.org

Αρ. α. 12/2/73

27 Σεπτεμβρίου 2022

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ

Χ. Λοϊζίδης: Συνεργασία δημόσιου – ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση κρίσεων

- **Μηνύματα αισιοδοξίας για επιστροφή σε συνθήκες κανονικότητας στέλνει η τουριστική βιομηχανία**

Το σύνθημα για δυναμική επιστροφή της τουριστικής βιομηχανίας μετά από μία πολύ δύσκολη περίοδο, έδωσε ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ) κ. Χάρης Λοϊζίδης από το βήμα της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου, που πραγματοποιήθηκε σήμερα στη Λευκωσία. Σύμφωνα με τον κ. Λοϊζίδη, η συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι η ιδανική συνταγή για την αντιμετώπιση κρίσεων.

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ απαρίθμησε τις δυσκολίες που αντιμετώπισε η τουριστική βιομηχανία λόγω της πανδημίας και του πολέμου στην Ουκρανία, με την άνοδο των τιμών και την ενεργειακή κρίση να περιορίζουν τη δυνατότητα των πολιτών να ταξιδεύουν. Παρά τις δυσκολίες, τόνισε, ο τουρισμός κατά τη φετινή χρονιά έδειξε σημάδια επιστροφής σε συνθήκες κανονικότητας, δίνοντας βαθιές ανάσες στην κυπριακή οικονομία και στέλνοντας ενθαρρυντικά μηνύματα για το μέλλον. «Αυτό όμως δεν αρκεί. Στόχος μας είναι να βάλουμε ξανά τον τουρισμό σε θέση οδηγού και πρωταγωνιστή», υπογράμμισε.

Όπως επεσήμανε ο κ. Λοϊζίδης, οι αριθμοί αποκαλύπτουν ότι βρισκόμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση για αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό, αν και έχουμε ακόμη αρκετό δρόμο να διανύσουμε. «Τα έσοδα για το πρώτο εξάμηνο του 2022 ανήλθαν στα €835,7 εκατ., συγκριτικά με €1 δις την αντίστοιχη περίοδο το 2019, προ πανδημίας, ενώ οι αφίξεις τουριστών για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2022 ανήλθαν σε 2,1 εκατ., σε σύγκριση με 2.7 εκατ. αφίξεις κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2019. Προκύπτει συνεπώς ξεκάθαρα το

συμπέρασμα ότι τα έσοδα είναι σε καλύτερη πορεία από τις αφίξεις, που είναι ένας από τους στρατηγικούς μας στόχους», ανέφερε χαρακτηριστικά. Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ ανέδειξε ότι θα πρέπει να διευρύνουμε συνεχώς τον κύκλο των αγορών από τις οποίες αντλούμε τουρισμό, περιορίζοντας την εξάρτησή μας από κάποιες αγορές.

Παράλληλα υπογράμμισε ότι το 2023 έχουμε να αντιμετωπίσουμε σημαντικές προκλήσεις που εντείνουν το αίσθημα της αβεβαιότητας, λόγω της αυξητικής τάσης του πληθωρισμού, των αυξημένων επιτοκίων, της έλλειψης εργατικού δυναμικού, καθώς και των παρεμφερών αυξήσεων που επιβαρύνουν το λειτουργικό κόστος των ξενοδοχειακών μονάδων, όπως το αυξημένο κόστος της ενέργειας, της εφοδιαστικής αλυσίδας και των πρώτων υλών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η φετινή Έκτακτη Γενική Συνέλευση του ΠΑΣΥΞΕ συνέπεσε με την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού, η οποία καθιερώθηκε να γιορτάζεται πριν από 43 χρόνια, κάθε χρόνο, στις 27 Σεπτεμβρίου. Σύμφωνα με τον κ. Λοϊζίδη, για τον ΠΑΣΥΞΕ παραμένει εκ των ων ουκ άνευ η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τον τουρισμό. «Συνεχίζουμε να εργαζόμαστε για την αναβάθμιση και αναπροσαρμογή του προϊόντος μας και τον εμβολιασμό του τουριστικού μας μοντέλου με νέα στοιχεία πέραν του ήλιου και της θάλασσας, με στόχο την προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού. Η αύξηση των εσόδων και όχι μόνο των αφίξεων είναι ο μεγάλος στόχος», σημείωσε.

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ άδραξε την ευκαιρία για να ευχαριστήσει τον υπουργό Μεταφορών κ. Γιάννη Καρούσο, τον Υφυπουργό Τουρισμού κ. Σάββα Πέρδιο, αλλά και τη Hermes Airports για τη συμβολή τους στην προσπάθεια διεύρυνσης της αεροπορικής συνδεσιμότητας της χώρας. Ευχαρίστησε επίσης τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Νίκο Αναστασιάδη, τον υπουργό Οικονομικών, κ. Κωνσταντίνο Πετρίδη, τον υπουργό Μεταφορών και τον υφυπουργό Τουρισμού για τη συμβολή τους στην προσπάθεια αντιμετώπισης της πανδημικής κρίσης. «Χωρίς την κρατική στήριξη θα ήταν αδύνατο να περάσει επιτυχώς τις συμπληγάδες της πανδημίας η τουριστική βιομηχανία και ο ξενοδοχειακός κλάδος ειδικά. Για αυτό είμαστε πεπεισμένοι ότι η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είναι η ιδανική συνταγή για αντιμετώπιση κρίσεων», επισήμανε.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ στην αείμνηστη Ζέτα Αιμιλιανίδου, η οποία ως υπουργός Εργασίας, είχε καθοριστική συμβολή στην αντιμετώπιση της κρίσης και κυρίως για τη στήριξη των εργαζομένων κατά την περίοδο της πανδημίας, ενώ εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι ο Κυριάκος Κούσιος θα αναδειχθεί σε άξιο συνεχιστή του έργου της.

Στη διάρκεια της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του ΠΑΣΥΞΕ δόθηκαν συμβολικά δώρα στον υπουργό Οικονομικών Κωνσταντίνο Πετρίδη, τον υπουργό Μεταφορών Γιάννη Καρούσο, τον υφυπουργό Τουρισμού Σάββα Πέρδιο, ενώ τη μεταθανάτια τιμή για την αείμνηστη Ζέτα Αιμιλιανίδου παρέλαβε ο υπουργός Εργασίας Κυριάκος Κούσιος. Παραλαμβάνοντας το συμβολικό

δώρο, ο υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι ήταν τιμή του να συνεργαστεί με τον ΠΑΣΥΞΕ, ενώ απαρίθμησε τις σημαντικές προκλήσεις που διαχειρίστηκαν οι δύο πλευρές τα τελευταία χρόνια. Από την πλευρά του ο υπουργός Μεταφορών επεσήμανε ότι στα δύσκολα φαίνεται η προσπάθεια, ενώ στάθηκε στη σημασία της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ο υπουργός Εργασίας παραλαμβάνοντας τη μεταθανάτια τιμή στη Ζέτα Αιμιλιανίδου συνεχάρη τον ΠΑΣΥΞΕ για το έργο που επιτελεί και διαβεβαίωσε ότι το υπουργείο Εργασίας θα συνεχίσει να στέκεται στο πλευρό του Συνδέσμου. Τέλος, ο υφυπουργός Τουρισμού υπογράμμισε ότι ήταν τιμή για τον ίδιο να συνεργαστεί με τον ΠΑΣΥΞΕ για το καλό της χώρας.

***

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΑΣΥΞΕ ΧΑΡΗ ΛΟΪΖΙΔΗ ΣΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΓΣ
ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ**

27 Σεπτεμβρίου 2022

Έντιμοι κύριοι υπουργοί,
Έντιμε κύριε υφυπουργέ,
Κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι,

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου μας πραγματοποιείται σε μία πολύ κομβική συγκυρία για τον τουρισμό και την οικονομία του τόπου μας. Η τουριστική βιομηχανία, κατά γενική ομολογία η πλέον βαριά πληγείσα βιομηχανία από την πανδημία του κορωνοϊού, πραγματοποιεί την επανεκκίνησή της σε πολύ αντίξοες συνθήκες, με την παγκόσμια οικονομία να πλήττεται από την άνοδο των τιμών και την ενεργειακή κρίση που πυροδότησε ο πόλεμος στην Ουκρανία. Τουτέστιν, μετά από μία υγειονομική κρίση που περιορίσε τη δυνατότητα των ανθρώπων να ταξιδεύουν, βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα οικονομική κρίση, που περιορίζει σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα των Ευρωπαίων ειδικά να ταξιδεύουν.

Η πανδημία μας δίδαξε δυο σημαντικά πράγματα : Υπομονή και Επιμονή και η κρίση της Ουκρανίας μας ανέδειξε την αναγκαιότητα της αποφυγής της υπερεξαρτησης σε κάποιες αγορές. Αυτά πρέπει να τα θυμόμαστε για να μπορούμε πάντοτε να βγαίνουμε σοφότεροι από τέτοιες κρίσεις .

Παρά τις αντιξοότητες, και τα προβλήματα που είχαμε να αντιμετωπίσουμε ο τουρισμός κατά τη φετινή χρονιά έδειξε σημάδια επιστροφής σε συνθήκες κανονικότητας, δίνοντας βαθιές ανάσες στην κυπριακή οικονομία και στέλνοντας ενθαρρυντικά μηνύματα για το μέλλον. Αυτό όμως δεν αρκεί. Στόχος μας είναι να βάλουμε ξανά τον τουρισμό σε θέση οδηγού και πρωταγωνιστή .

Η φετινή Έκτακτη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου μας, συμπίπτει με την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού, η οποία καθιερώθηκε να γιορτάζεται πριν από 43 χρόνια, κάθε χρόνο, στις 27 Σεπτεμβρίου. Ουδόλως τυχαία, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO) όρισε το 2022 ως Έτος Επανεκκίνησης του Τουρισμού, επικεντρώνοντας την προσοχή του στο μέλλον και την ανοικοδόμηση της τουριστικής βιομηχανίας σε πιο στέρεες βάσεις. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, είναι η κατάλληλη στιγμή να ξανασκεφτούμε το πώς κάνουμε τουρισμό, τοποθετώντας στην κορυφή των

προτεραιοτήτων μας τους ανθρώπους και τον πλανήτη, κάτω από ένα κοινό όραμα για μια πιο βιώσιμη, χωρίς αποκλεισμούς, ανθεκτική τουριστική βιομηχανία.

Σε ό,τι μας αφορά θα πρέπει να αναλογιστούμε με ποιους τρόπους θα μετεξελιζουμε τον τουρισμό σε πυλώνα βιώσιμης ανάπτυξης, έχοντας κατά νου ότι διαχρονικά συνέβαλε καθοριστικά στην αντιμετώπιση των πιο δύσκολων συγκυριών για την κυπριακή οικονομία. Είναι έντονη η πεποίθησή μας ότι η πανδημία, αλλά και τα εμπόδια που βάζει σήμερα ο πόλεμος στην Ουκρανία, με τον αποκλεισμό της ρωσικής/ουκρανικής αγοράς, δεν πρέπει να μας αποπροσανατολίζουν από τους μεγάλους μας στόχους. Η Εθνική Στρατηγική για τον τουρισμό 2030 παραμένει ο ασφαλής οδηγός για το μέλλον του κυπριακού τουρισμού.

Για τον ΠΑΣΥΞΕ παραμένει εκ των ων ουκ άνευ η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τον τουρισμό. Συνεχίζουμε να εργαζόμαστε για την αναβάθμιση και αναπροσαρμογή του προϊόντος μας και τον εμβολιασμό του τουριστικού μας μοντέλου με νέα στοιχεία πέραν του ήλιου και της θάλασσας, με στόχο την προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού και την αύξηση των εσόδων. Η αύξηση των εσόδων και όχι μόνο των αφίξεων είναι ο μεγάλος στόχος.

Οι αριθμοί αποκαλύπτουν ότι βρισκόμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση για αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό, ωστόσο έχουμε ακόμη αρκετό δρόμο να διανύσουμε. Το 2019, προ πανδημίας, οι αφίξεις ανήλθαν στα 4.0 εκ και τα έσοδα από τον τουρισμό στα €2,7 δις. Το 2020 η πανδημία προσγείωσε ανώμαλα τις αφίξεις στις 600,000 περίπου και ουσιαστικά θεωρούμε αυτή την χρονιά ως ΜΗ γενόμενη. Το 2021 οι αφίξεις κινήθηκαν γύρω στο 50% του 2019 και τα έσοδα γύρω στο 57% του 2019.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα έσοδα για το πρώτο εξάμηνο του 2022 βρίσκονται στο 83% συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, προ πανδημίας, ενώ οι αφίξεις τουριστών για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2022 βρίσκονται στο 75% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, κάτι που μας οδηγεί αβίαστα στο συμπέρασμα ότι βρισκόμαστε στη σωστή πορεία να επιτύχουμε τον στρατηγικό μας στόχο να αυξήσουμε τα έσοδα πέραν των αφίξεων.

Το 2023 έχουμε όμως, να αντιμετωπίσουμε σημαντικές προκλήσεις που εντείνουν το αίσθημα της αβεβαιότητας ένεκα της αυξητικής τάσης του πληθωρισμού, τα αυξημένα επιτόκια, την έλλειψη εργατικού δυναμικού και όλες τις παρεμφερείς αυξήσεις που έχουν άμεσο αντίκτυπο στα λειτουργικά κόστη των ξενοδοχειακών μονάδων, όπως το αυξημένο κόστος ενέργειας, καθώς και το αυξημένο κόστος της εφοδιαστικής αλυσίδας και των πρώτων υλών.

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι θα πρέπει να συνεχιστεί η προσπάθεια που ξεκίνησε φέτος με τις παραδοσιακές ευρωπαϊκές αγορές. Οι διεθνείς συσχετισμοί και ισορροπίες μας υποχρεώνουν να μάθουμε να λειτουργούμε χωρίς υπερβολική εξάρτηση από συγκεκριμένες αγορές. Ως εκ τούτου, είμαστε υποχρεωμένοι να συνεχίσουμε να διευρύνουμε διαρκώς τον κύκλο των αγορών από τις οποίες αντλούμε τουρισμό. Σε αυτό βοήθησε πολύ η προσπάθεια διεύρυνσης της Αεροπορικής συνδεσιμότητας της χώρας και θα ήθελα ειδικά να ευχαριστήσω τον Υπουργό Μεταφορών, κ. Γιάννη Καρούσο, τον Υφυπουργό μας κ. Σάββα Περδίο αλλά και την Hermes Airports .

Παράλληλα, στο πλαίσιο της προσπάθειας για μια πράσινη επανεκκίνηση της τουριστικής βιομηχανίας, είναι εκ των ων ουκ άνευ η στροφή σε εναλλακτικές μορφές ενέργειας. Το κόστος της ενέργειας είναι δυσβάσταχτο για τα ξενοδοχεία για αυτό και ως Σύνδεσμος εντείνουμε την προσπάθειά μας για τη δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων που θα ενισχύσουν ενεργειακά τα ξενοδοχεία της Κύπρου, μειώνοντας τα λειτουργικά τους έξοδα.

Κυρίες και κύριοι,
Φίλες και φίλοι,

Επιτρέψτε μου με αυτή την ευκαιρία, από αυτό εδώ το βήμα, να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες του Συνδέσμου προς τα αρμόδια υπουργεία και την κυβέρνηση για την πολύτιμη στήριξή τους στην τουριστική βιομηχανία σε αυτή τη δύσκολη περίοδο που προηγήθηκε με την πανδημία. Εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Νίκο Αναστασιάδη, στον υπουργό Οικονομικών, κ. Κωνσταντίνο Πετρίδη, ο οποίος ήταν πάντα έτοιμος να μας ακούσει στα πλαίσια αντιμετώπισης της πανδημίας αλλά και να ενημερώνεται συνεχώς για τις εξελίξεις στην Τουριστική Αγορά, στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων, κ. Γιάννη Καρούσο και στον Υφυπουργό Τουρισμού, κ. Σάββα Περδίο ο οποίος είχε και έτοιμο Plan B προ της έκρηξης

του πολέμου. Χωρίς την κρατική στήριξη θα ήταν αδύνατο να διαβεί επιτυχώς τις συμπληγάδες της πανδημίας η τουριστική βιομηχανία και ο ξενοδοχειακός κλάδος ειδικά. Για αυτό κρίνουμε ότι η συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα είναι η μοναδική συνταγή για αντιμετώπιση κρίσεων. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η εποχή της αντιπαράθεσης ανήκει στο παρελθόν.

Κλείνοντας, θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ ξεχωριστά στην μακαριστή Ζέτα Αιμιλιανίδου, η οποία ως Υπουργός Εργασίας, είχε καθοριστική συμβολή στην αντιμετώπιση της κρίσης και κυρίως για την στήριξη των εργαζομένων, κατά την περίοδο της πανδημίας. Η αγαπητή σε όλους μας Ζέτα ήταν ο άνθρωπος των λύσεων. Η απώλειά της, άφησε κενό δυσαναπλήρωτο στην πολιτική ζωή του τόπου. Είμαστε βέβαιοι ότι ο αγαπητός φίλος Κυριάκος Κούσιος θα αναδειχθεί σε άξιο συνεχιστή του έργου της.

Φίλες και φίλοι,

Ευχόμαστε όπως η σημερινή Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποτελέσει το εναρκτήριο λάκτισμα για μια ακόμη πιο δυναμική επιστροφή της τουριστικής βιομηχανίας. Ως ΠΑΣΥΞΕ θα συνεχίσουμε να συμβάλλουμε με εποικοδομητικό πνεύμα και ουσιαστικές προτάσεις στην κοινή μας προσπάθεια για ανάπτυξη και ευημερία. Ευχαριστώ.